



HOIIVAKOTI RUSAKKOJAHDISSA

TEKSTI IRENE PAKKANEN KUVAUS PAULI JÄRVILUOTO

Muurutritan hoitokodilla ahoitellaan jämsäjahtia. Keli on mitä parhain: pitkäpakkamanen ja talvas pudolplivessä, vastarannutta lumta eikä tuulta juurikaan.

Allkajaisiksi metsästäjät hiovat kodalla nokkipannukahvit yhdeksi aaukkaiden kanssa. Imnostusta ei petellä.

– Jos koiralla saadaan jämsä liikkeelle, tuskkin se pitkää lenkettä lähtee kiertämään, kun on lumta niin paljon. Mieluummin se tuolla ryteikössä juoksee, metsästäjät Jorma Rissanen ja Pekka Rytkönen pohjustavat.

Putaan saaressa Juankoskella sijaitsevaa hoitokorttia ympäröi laaja peltoaukeaa. Rannan popelikköjen jämsä- ja rusaakokemnta on runsaanpuoleinen.

– Yleensä janti on ollut syytävella niin, että itsenäisyyspäivänä ollaan syöty jämsäpäistä, toimintusohjainta Tiija- ja Päivi Holopainen kertoo.

Janti on vuoden odotetuimpia tapahtumia. Hyväkuntoisimmat ja nuorimmat asukkaat lähtevät passipalkoille metsästäjien kanssa. Yhtä lailla jantiin voi osallistua kypinämikkona kodalla.

Metsästäjät asettuvat passin rannan runnumaan. Kiihteistöhuollosta ja viiriketoiminnasta vastaava Marko Toivanen on huittänyt edeltä esimään jälkittä koiransa kanssa. Koha popelikköstä kuuluu laiskahko hau-hau, mikä kertoo, että ajo on alkanut.

VIIDEN KILON RUSAKKO

Saunaranasta kuuluu kaksi laukausta. Katsoomaanhan sitä pitää lähtevä.

Hangella rötökötää noin viiden kilon rusakko.

– Tuolta se tuli pinnon ekaa ja siten jäätä myöten. Kaksi vuorta sitten saatim kuusi rusakkoa ja yksi metsäjämsä, rusakon ampuunut Rytköken kertoo.

Tauno Miettinen saapuu Holopaisen kanssa hakemaan saalista.

– On komea. Paisti tuosta laiteaan. Kaitkeluista metsästin alkamaan itsekin, mutta hirviporkkoissa en ollut. Miettinen sanalle.

Kokeneen erästäjän silmissä vilkkuu ilo ja innostus, kun hän ottaa saalin kannertavakseen. Kodalla saalista ihailaan poutukalla.

– Joku voi ajatella, että onpas raa-kaa toulua. Me kunnioitomme saalista luonnon lahjana laittamalla siitä hyvää ruokaa. Holopainen pohjaa.

NÄINKIN VOI HOITAA

Muurutritan 36-paikkaisessa hoitokodissa noudatetaan viihteen hoiivan periaatteita. Vanhukseille ja kehitysvammaisille turvataan mahdollisuus luontoon, liikuntaan, sosiaalisiin suhteisiin ja yhteisöllisyyteen.

Talvella nautitaan reklajeluista, koiratulisista ja raviverkkojojen antimista. Keväällä mennään moottorikelkalla pilkkille ja laiteaan vihannesten siemenet iätämiään. Kesällä kirketään kulkapenkekejä ja vaalitaan kasvihuonetta ja puutarhaa. Rannassa saunotaan kerran viikossa. Syksyllä koirjataan sato ja jähdataan jämsästä.

– Luontoarvusteissa hoiivassa vuodenteknro on koko ajan läsnä. Luontoa ▶



Justinassa on monta rotua ja into jäljille.

ja vuodenaikojä hyödynnetään virke- toiminnassa. Ulos mennään usein, koska se rentouttaa, lähiohitojaja Marja-Liisa Jännti kertoo.

Jännti perheineen muutti Kaaville vuonna 2012. Pitkän pestin demen- tiatohoidossa ja kotipalvelussa Helsin- gissä ja Orimattilassa tehnyt lähiohi- tojaja kertoo oppineensa, miten merkit- tävä asia luonto on monille maaseu- dun ihmisille.

– Jähtipäivinä tulee ulkoiltua pitkän kaavan mukaan. Melkein kaikki miehet täällä ovat käyneet metsällä ja naisetkin olleet touhussa mukana.

Jähti nosraa mieltiin monenlaisia muistoja. Enimmäkseen muistot ovat hyviä.

– Rangoistakin asioista puhutaan, sillä joillekin elanto on ollut pitkälti metsästä ja järvestä kiinni. Siitä ollaan iloisia, että päästään mukaan, vaikka ollaan pyörätuolissa.

Rannasta kajahtaa kolme laukausta. Jäällä rusakko pomppaa yhtä mon- ta pitkää elämänloikkaa ja katosta va- semmalle elämään kaarteeseen. Kodasta purkauu väikeä kuulolle, joko saatiin toinen paisti.

– Teidän pitää syödä sihtileipää, Marja-Liisa ehdottaa tyhjin käsin pa- laaville metsästäjille.

– Mitä?
– No sihti paraneel!
– Toivanen lähtee koiransa kanssa ru- sakon perään, josko saisi sen kätän- mään. Hän haluaa myös varmistaa, et- tä eläin ei ole haavoittunut. Rusakko on mennyt sillan ali menojaan, vertijäl- kiä ei näy.

ELÄMÄÄ, EI TEMPPUJA

Fysioterapeutti ja Vihreä hyvinvointi Oyn yrittäjä Teemu Peuraniemi lait- taa uuden pannun kahvia kiehumaan.

– Hoitoisuus helpottuu, kun asuk- kaat pääsevät rittävän usein ulos. Oli- laan virkeämpiä, ja uni ja ruoka mais- tuvat. Säännöllisen ulkoilun on todet- tu helpottavan myös stressiä ja masen- nusta, hän puhelee.

Peuraniemi kunnouttaa ja suunnitte- lee ja ohjaa luontoavusteista toimintaa Muuruvirralla kahtena päivänä kau- kaudessa.

– Vihreässä hoivassa ei ole kyse yk- sitäisiä tempuista vaan tavoitteelli- suudesta ja pitkäjänteisyydestä. Vuo- denkierto on hyvä pohja suunnittelul-



– Tärkeintä ei ole saalis, vaan se, että näkee mehtuukaverit ja ollaan ulkona, Kari Martikainen sanoo. Marko Vartiainen jahti on mielenlainen talkoo.

Päivän saalis.



KATSO LISÄÄ JAHTITUNNELMIA



Marja-Liisa Jännti tar- joolee Tauno Miettisel- le nokipannukahvit.



Elävän tulen äärellä aika unohtuu.



– Asukkaista osa on ollut alkanaan kovakin metsästä- jia, Jorma Rissanen kertoo.



– Ympäristö täällä saarella on vihreälle hoivalle ihanteellinen, Tuuja-Päivi Holopai- nen ja Teemu Peuraniemi kiittävät.

le. Ulkoilun ja rutinit voi myös yhdistää. Miksi esimerkiksi päiväkahveja ei voisi juoda ulkona, jos keli on hyvä?

– Asukkaat auttavat teemapäivissä voimiansa mukaan. Jäht- tiin on leivottu porukalla pullaa ja sämpylöitä ja rahdatru yh- dessä eväät kodalle.

Tauno Miettisen silmät painuvat kiinni.
– Joko Taunoo nukuttaa?, Peuraniemi kysyy.

– Ei!
– Onko rento olo?
– Kyllä vain!

Kodalla jutuun käänny jänisten tekemiin tuhoihin puutar- hassa, mutta ulkona jähti jatkuu. Kari Martikainen ja hänen henkilökohtainen avustajansa Miia Suikki lähtevät metsästä- jä Marko Vartiaisen seuraksi tien laitaan.

Toivanen hiittää passiipalkalle koira lytkertynä. Kaksikon löytämä rusakko on kipaisnut kapean jääkannaksen yli virran

toiselle puolelle. Koira jos sen perään lähisi, se olisi sulan oma. Jähdissä vierähtää nelisen tuntia. Kun sitkeimmät jähti- miehet ja -naiset vetäytyvät lounaalle ja lepäämään, tikka al- kaa rummuttaa revitriään kevään merkiksi. ■

Juankosken Hoiva Oy myi Muuruvirran hoitokodin vuo- denvaihteessa monikansalliselle Mikevalle. Yhtiöllä on Suomessa yli 60 hoivayksikköä ja lähes 2000 työntekijää. Tuuja-Päivi Holopaisen pesti toimitusjohtajana päät- tyi maaliskuussa.

– Toivottavasti hyväksi koettu vihreä hoiva saa jatkaa uudella omistajalla. Mikevan hoitotilauks on *Hyvä olla*. Sen alle ideologia sopii hyvin, hän sanoo.